

A NATO-tagállamok állam- és kormányfői által Lisszabonban elfogadott

Stratégiai Koncepció az Észak-atlanti Szerződés Szervezete tagállamainak védelméért és biztonságáért

AKTÍV SZEREPVÁLLALÁS, MODERN VÉDELEM

Előszó

Mi, a NATO-tagországok állam- és kormányfői elköteleztük magunkat amellett, hogy a NATO továbbra is betöltse egyedülálló és nélkülözhetetlen szerepét közös védelmünk és biztonságunk szavatolása érdekében. Jelen Stratégiai Koncepció vezérli majd a NATO fejlődésének következő szakaszát, annak érdekében, hogy a NATO egy változó világban, új fenyegetésekkel szemben, új képességekkel és új partnerekkel továbbra is hatékony maradjon. A Stratégiai Koncepció:

- megerősíti az országaink közötti kötelezettséget a támadások elleni kölcsönös védelem tekintetében, így az állampolgáraink biztonságát veszélyeztető új fenyegetésekkel szemben is;
- elkötelezi a Szövetséget a válságok megelőzése, a konfliktusok kezelése és a konfliktus utáni helyzetek stabilizálása mellett, így a nemzetközi partnereinkkel, mindenekelőtt az Egyesült Nemzetek Szervezetével és az Európai Unióval történő szorosabb együttműködésen keresztül;
- partnereinknek világszerte szorosabb politikai együttműködést kínál, valamint lényegi szerepet az olyan NATO-vezetésű műveletek alakításában, amelyekhez maguk is hozzájárulnak;
- elkötelezi a NATO-t azon cél mellett, amely egy nukleáris fegyverek nélküli világ feltételeinek megerősítésére irányul – ugyanakkor megerősíti, hogy a NATO mindaddig nukleáris Szövetség marad, amíg nukleáris fegyverek léteznek a világon;
- megerősíti szilárd elkötelezettségünket arra, hogy nyitva tartjuk a NATO ajtaját mindazon európai demokráciák számára, amelyek teljesítik a tagsági követelményeket, mivel a bővítés hozzájárul célunkhoz, egy egységes, szabad és békés Európához;
- elkötelezi a NATO-t egy hatékonyabb, hatásosabb és rugalmasabb Szövetség kialakítására irányuló folyamatos reform mellett, hogy adófizetőink a védelemben fektetett pénzért a lehető legnagyobb biztonságot élvezhessék.

Országaink állampolgárai a NATO-ra támaszkodnak a szövetséges országok védelme terén, robusztus katonai erők telepítését figyelembe véve, ahol és amikor azt biztonságunk megköveteli, és a közös biztonság előmozdításának segítése érdekében, együttműködve partnereinkkel a világ minden tájáról. A NATO lényegi küldetése a változó világban ugyanaz marad: annak biztosítása, hogy a Szövetség a szabadság, a béke, a biztonság és a közösen vallott értékek egyedülálló közössége maradjon.

* * *

Alapfeladatok és elvek

1. A NATO alapvető és tartós rendeltetése a szabadság és biztonság szavatolása valamennyi tagállama számára, politikai és katonai eszközökkel. A Szövetség a mai kiszámíthatatlan világban továbbra is a stabilitás alapvető forrása marad.
2. A NATO tagállamai egyedülálló érték közösséget alkotnak, amely elkötelezett az egyén szabadsága, valamint a demokrácia, az emberi jogok és a jogállamiság elvei iránt. A Szövetség szilárdan elkötelezett az Egyesült Nemzetek Szervezetének Alapokmánya, valamint a Washingtoni Szerződés céljai és elvei mellett, amely megerősíti a Biztonsági Tanács elsődleges felelősségét a nemzetközi béke és biztonság fenntartása érdekében.
3. Az Európa és Észak-Amerika közötti politikai és katonai kötelek a NATO-ban a Szövetség 1949-es megalakulása óta fejlődnek; a transzatlanti kapcsolat ugyanolyan erős és fontos marad az euro-atlanti béke és biztonság megőrzésében, mint korábban bármikor. A NATO-tagállamok biztonsága az Atlanti-óceán mindkét partján oszthatatlan; azt továbbra is együtt védjük, a szolidaritás, a közös cél és a méltányos tehermegosztás alapján.
4. A modern biztonsági környezet a NATO területét és lakosságát érő kihívások széles, és állandó fejlődésben lévő együttesét öleli fel. Biztonságának szavatolása érdekében a Szövetség három kulcsfontosságú alapfeladatot kell, hogy betöltsön és töltsön továbbra is hatékony módon, melyek mindegyike hozzájárul a Szövetség tagjainak védelméhez, mindenkor a nemzetközi joggal összhangban:
  - a. **Kollektív védelem.** A NATO tagállamai mindig segítik egymást támadásokkal szemben, a Washingtoni Szerződés 5. cikkével összhangban. E kötelezettségvállalás szilárd és kötelező jellegű marad. A NATO elrettentést és védelmet nyújt az agresszió bármilyen fenyegetésével, valamint olyan kialakuló biztonsági kihívásokkal szemben, amelyek fenyegetést jelentenek egyes szövetségesek, vagy a Szövetség egészének alapvető biztonsága számára.
  - b. **Válságkezelés.** A NATO politikai és katonai képességek egyedülálló és robusztus együttesével rendelkezik a válságok teljes spektrumával szembeni fellépéséhez – konfliktusok előtt, alatt és után egyaránt. A NATO aktívan igénybe veszi ezen politikai és katonai eszközök megfelelő kombinációját olyan kialakulóban lévő válságok kezelésének segítése érdekében, amelyek potenciálisan érintik a Szövetség biztonságát még azt megelőzően, hogy azok konfliktussá fejlődnek; olyan meglévő konfliktusok megállítása érdekében, amelyek érintik a Szövetség biztonságát; és a konfliktus utáni helyzetek stabilitásának tartóssá tétele érdekében ott, ahol ez hozzájárul az euro-atlanti biztonsághoz.
  - c. **Kooperatív biztonság.** A Szövetségre hatást gyakorolnak a határain kívüli politikai és biztonsági fejlemények, ahogyan maga a Szövetség is hatást gyakorolhat ezekre. A Szövetség aktívan lép fel a nemzetközi biztonság érdekében, releváns országokkal és más nemzetközi szervezetekkel kialakított partneri kapcsolatokon keresztül; a fegyverzetellenőrzéshez, a tömegpusztító fegyverek terjedésének megakadályozásához és a leszereléséhez történő hozzájáruláson keresztül; valamint a szövetségsbeli tagság ajtajának nyitva tartásával mindazon európai demokráciák számára, amelyek teljesítik a NATO normáit.

5. A NATO a Washingtoni Szerződés 4. cikke értelmében a konzultációk egyedülálló és lényegi transzatlanti fóruma marad mindazon kérdések vonatkozásában, amelyek érintik tagjainak területi integritását, politikai függetlenségét és biztonságát. A NATO elé megvitatásra kerülhet bármely szövetséges számára fontos, bármilyen biztonsági kérdés, az információk megosztása, eszmecsere és – ahol szükséges – közös megközelítések kidolgozásának céljából.
6. Annak érdekében, hogy a NATO küldetésének teljes körét a lehető leghatékonyabban és leghatásosabban tölthesse be, a szövetségesek elkötelezik magukat az állandó reform, korszerűsítés és átalakítás mellett.

A biztonsági környezet

7. Az euro-atlanti térség ma békében él, a NATO területe ellen irányuló, hagyományos fegyverekkel végrehajtott támadás általi fenyegetettség csekély mértékű. Mindez az erőteljes védelem, az euro-atlanti integráció és az aktív partnerség politikájának történelmi jelentőségű sikere, amely a NATO-t több mint fél évszázada vezérli.
8. A hagyományos fenyegetést mindazonáltal nem szabad figyelmen kívül hagyni. Szerte a világon számos térség és ország olyan jelentős, modern katonai képességekre tesz szert, ami nehezen megjósolható következményekkel jár a nemzetközi stabilitásra és az euro-atlanti biztonságra. Ezek a képességek magukban foglalják a ballisztikus rakéták elterjedését, amely tényleges és egyre növekvő fenyegetést jelent az euro-atlanti térségre nézve.
9. A nukleáris és más tömegpusztító fegyverek, valamint hordozóeszközeik terjedése kiszámíthatatlan következményekkel fenyegeti a globális stabilitást és jólétet. A proliferáció az elkövetkezendő évtizedben különösen a világ leingatagabb térségeiben válik kiélezetté.
10. A terrorizmus közvetlen fenyegetést jelent a NATO-tagállamok polgárai, és szélesebb értelemben a nemzetközi stabilitás és jólét számára. Szélsőséges csoportosulások tovább terjeszkednek a Szövetség számára stratégiai fontosságú területeken és területekre, a modern technológia pedig növeli a terrorista támadások általi fenyegetést és azok lehetséges hatását, különösen, ha terroristák nukleáris, vegyi, biológiai vagy radiológiai képességekre tesznek szert.
11. A NATO határain kívüli instabilitás vagy konfliktus közvetlenül fenyegetheti a Szövetség biztonságát, többek között a szélsőségesesség, a terrorizmus és az olyan országokon átnyúló tevékenységek révén, mint a fegyver-, kábítószer- vagy emberkereskedelem.
12. Az informatikai eszközökkel elkövetett támadások egyre gyakoribbá, egyre szervezettebbé válnak, és az általuk a kormányzati, üzleti, gazdasági, illetve potenciálisan közlekedési és egyéb hálózatok, valamint más kiemelt jelentőségű infrastruktúrák számára okozott károk egyre nagyobb költséggel járnak: átléphetik azt a küszöböt, amelyen túl a nemzeti és euro-atlanti jólétet, biztonságot és stabilitást fenyegetik. Ilyen támadások forrásai egyaránt lehetnek külföldi katonai szervezetek és hírszerző szolgálatok, szervezett bűnözők, terrorista és/vagy szélsőséges csoportosulások.
13. Valamennyi ország egyre nagyobb mértékben függ a lényegi fontosságú hírközlési, szállítási és tranzitvonalaktól, amelyektől a nemzetközi kereskedelem, az energiabiztonság és a jólét is függ. Ezek támadással vagy üzemzavarással szembeni ellenálló-képességének biztosításához fokozott nemzetközi erőfeszítések szükségesek. Egyes NATO-tagállamok jobban függenek

majd külföldi energiaszolgáltatóktól, és – egyes esetekben – külföldi energiaellátó és –elosztó hálózatoktól energiaszükségletük kielégítése érdekében. Mivel a világ fogyasztásának egyre nagyobb hányadát szállítják globálisan, az energiaellátás egyre fokozottabban ki van téve az üzemzavarás veszélyének.

14. Számos jelentős technológiai vonatkozású fejlődési irány – így a lézerfegyverek, az elektronikai hadviselés fejlődése és az űrhöz való hozzáférést megakadályozó technológiák megjelenése – gyakorolhat olyan jelentős globális hatást, amely kihat majd a NATO katonai tervezésére és műveleteire.
15. Az olyan kulcsfontosságú környezeti és erőforrásbeli kötöttségek, mint az egészségügyi kockázatok, az éghajlatváltozás, a vízhiány és az egyre fokozódó energiaigény, továbbra is alakítani fogják a jövő biztonsági környezetét a NATO számára fontos területeken, és potenciálisan jelentős hatást gyakorolhatnak a NATO tervezésére és műveleteire.

Védelem és elrettentés

16. A Washingtoni Szerződés 5. cikkében foglaltak szerint a Szövetség legnagyobb felelőssége a területünk és lakosságunk támadásokkal szembeni védelme. A Szövetség egyetlen országot sem tekint ellenségének. Ugyanakkor senki sem vonhatja kétségbe a NATO eltökéltségét abban az esetben, ha bármely tagállamának biztonságát fenyegetés éri.
17. A nukleáris és hagyományos képességek megfelelő kombinációján alapuló elrettentés továbbra is átfogó stratégiánk kulcseleme marad. A nukleáris fegyverek bármiféle felhasználásának fontolóra vételét esetleg szükségessé tevő körülmények rendkívül valószínűtlenek. Ameddig lesznek nukleáris fegyverek, a NATO nukleáris szövetség marad.
18. A szövetségesek biztonságának legfőbb garanciáját a Szövetség hadászati nukleáris erői biztosítják, főként az Egyesült Államoké; Nagy-Britannia és Franciaország független hadászati nukleáris ereje, amely saját elrettentő szereppel rendelkezik, hozzájárul a szövetségesek átfogó elrettentő képességéhez és biztonságához.
19. Biztosítani fogjuk, hogy a NATO a lakosságunk biztonságát érintő bármiféle fenyegetés elrettentéséhez és az azzal szembeni védelemhez szükséges képességek teljes körével rendelkezzen. Ennek érdekében:
  - fenntartjuk a nukleáris és hagyományos erők megfelelő kombinációját;
  - megőrizzük képességünket egyidejű nagyobb összhaderőnemi műveletek és több kisebb művelet fenntartására a kollektív védelem és válságra történő reagálás céljával, beleértve ezek stratégiai távolságban történő végrehajtásának képességét is;
  - robusztus, mozgékony és telepíthető hagyományos erőket fejlesztünk ki, és tartunk fenn, mind az 5. cikk szerinti kötelezettségvállalásaink, mind a Szövetség expedíciós műveleteinek végrehajtása érdekében, beleértve ezeknek a NATO Reagáló Erővel történő végrehajtását is;
  - végrehajtjuk a szükséges kiképzést, gyakorlatokat, vészhelyzeti tervezést és információcserét a hagyományos és új típusú biztonsági kihívások teljes körével szembeni védelem biztosítása érdekében, és megfelelő látható biztosítékokat és megerősítést nyújtunk valamennyi szövetséges számára;

- biztosítjuk a szövetségesek lehető legszélesebb részvételét a nukleáris szerepvállalással kapcsolatos kollektív védelmi tervezésben, a nukleáris eszközök békeidőben történő telepítésében és a vezetési, irányítási és konzultációs mechanizmusokban;
- a kollektív védelem egyik kulcselemként kifejlesztjük lakosságunk és területünk ballisztikus rakétatámadásokkal szembeni védelmének képességét, amely hozzájárul a Szövetség oszthatatlan biztonságához. A rakétavédelem kérdésében aktívan törekedni fogunk az együttműködésre Oroszországgal és más euro-atlanti partnerekkel;
- továbbfejlesztjük a NATO képességét a vegyi, biológiai, radiológiai és nukleáris tömegpusztító fegyverek általi fenyegetéssel szembeni védelemre;
- továbbfejlesztjük képességünket az informatikai eszközökkel elkövetett támadások megakadályozására, felderítésére és az ezekkel szembeni védelemre, illetve az ilyen támadások utáni helyreállításra, egyebek mellett a nemzeti informatikai védelmi képességek a NATO tervezési folyamata általi erősítésével és összehangolásával, a NATO összes szervének központi informatikai védelem alá helyezésével, továbbá a NATO informatikai tudatosságának, figyelmeztető és reagáló rendszereinek a tagállamokkal való szorosabb integrációja révén;
- megerősítjük képességünket a nemzetközi terrorizmus felderítésére és az azzal szembeni védelemre, többek között a fenyegetés hatékonyabb elemzése, a partnerekkel folytatott konzultációk fokozása, illetve a megfelelő katonai képességek kifejlesztése révén, ideértve a helyi erők kiképzéséhez nyújtott segítséget, hogy azok maguk fel tudják venni a terrorizmussal szembeni küzdelmet;
- fejlesztjük képességünket az energiabiztonsághoz történő hozzájárulásra, beleértve a kritikus jelentőségű energia-infrastruktúra, a tranzit-területek és szállítási vonalak védelmét, a partnerekkel történő együttműködést, illetve a stratégiai értékelések és vészhelyzeti tervezés alapján a szövetségesek között folytatott konzultációk segítségével;
- biztosítjuk, hogy a Szövetség élen járjon a megjelenő új technológiák biztonsági kihatásainak felmérése terén, és hogy a katonai tervezés figyelembe vegye a potenciális fenyegetéseket;
- fenntartjuk a védelmi kiadások szükséges szintjét annak érdekében, hogy fegyveres erőink elegendő erőforrással rendelkezzenek;
- tovább folytatjuk a NATO-nak a Szövetséget érő fenyegetések teljes körével szembeni elrettentést és védelmet szolgáló átfogó szerepvállalásának felülvizsgálatát, figyelembe véve az alakuló nemzetközi biztonsági környezet változásait.

Biztonság válságkezelésen keresztül

20. A NATO határain kívüli válságok és konfliktusok közvetlen fenyegetést jelenthetnek a Szövetség területére és lakosságára. A NATO ezért – ahol lehetséges, és amikor szükséges – fel fog lépni a válságok megelőzése, a válságok kezelése, a konfliktus utáni helyzetek stabilizálása és az újjáépítés támogatása érdekében.
21. A NATO-műveletekből levont tanulságok – különösen az Afganisztánban és a Nyugat-Balkánon szerzett tapasztalatok – világossá tették, hogy a hatékony válságkezeléshez átfogó

politikai, polgári és katonai megközelítésre van szükség. A Szövetség aktívan együttműködik majd más nemzetközi szereplőkkel a válságok előtt, alatt és után, hogy elősegítse a közös elemzést, tervezést és a műveletek helyszíni végrehajtását és ez által az átfogó nemzetközi erőfeszítések maximális koherenciáját és hatékonyságát.

22. A konfliktusok kezelésének legjobb módja bekövetkezésük megelőzése. A NATO folyamatosan figyelemmel kíséri és elemzi a nemzetközi környezetet a válságok előrejelzése, és – ahol szükséges – aktív lépések megtétele érdekében, hogy megakadályozza azok nagyobb méretű konfliktusokká alakulását.
23. Ahol a konfliktus-megelőzés sikertelennek bizonyul, a NATO készen áll és képes lesz az ellenségeskedések kezelésére. A NATO egyedülálló konfliktuskezelési képességekkel rendelkezik, beleértve robusztus katonai erők helyszíni telepítésének és fenntartásának egyedülálló képességét. A NATO-vezetésű műveletek tanúbizonyságát adták annak a nélkülözhetetlen hozzájárulásnak, amelyet a Szövetség a nemzetközi konfliktus-kezelési erőfeszítésekhez nyújthat.
24. A nemzetközi közösségnek még a konfliktusok lezárását követően is gyakran további támogatást kell nyújtania a tartós stabilitás feltételeinek megteremtése érdekében. A NATO kész és képes lesz a stabilizációhoz és újjáépítéshez történő hozzájárulásra, ahol lehet, más releváns nemzetközi szereplőkkel történő szoros együttműködés és egyeztetés mellett.
25. Hogy hatékonyak legyünk a válságkezelés teljes spektrumában:
  - erősítjük a hírszerzési információk NATO-n belüli megosztását annak érdekében, hogy jobban előre jelezhessük a válságok előfordulását, illetve megakadályozásuk legjobb módját;
  - továbbfejlesztjük doktrinális és katonai képességeinket az expedíciós műveletek vonatkozásában, beleértve a felforgató elemekkel szembeni fellépést, a stabilizációt és az újjáépítési műveleteket;
  - megfelelő, de szerény polgári válságkezelési képességet fejlesztünk ki a civil partnereinkkel való érintkezés hatékonyabbá tétele érdekében, építve a NATO-vezetésű műveletek során levont tanulságokra. E képesség felhasználható a polgári tevékenységek tervezésére, végrehajtására és koordinálására mindaddig, amíg a feltételek lehetővé teszik e felelőségek és feladatok más szereplőkre történő átruházását;
  - erősítjük az integrált polgári-katonai tervezést a válságok teljes vertikumában;
  - fejlesztjük a helyi erőknek a válságövezetekben történő kiképzésére és fejlesztésére vonatkozó képességünket, annak érdekében, hogy a helyi hatóságok a lehető leggyorsabban képessé váljanak a biztonság nemzetközi segítség nélküli fenntartására;
  - a tagállamokban olyan polgári szakértőket választunk ki és készítünk fel, akiknek meghatározott missziókba történő gyors telepítését a szövetségesek biztosítják, és akik képesek együtt dolgozni katonáinkkal, valamint a partner országokból és intézményektől érkező polgári szakértőkkel;
  - kiszélesítjük és intenzívebbé tesszük a szövetségesek közötti, valamint a partnerekkel folytatott politikai konzultációkat, rendszeres jelleggel és a válságok valamennyi szakasza során – azok előtt, alatt és után.

A nemzetközi biztonság együttműködés révén való előmozdítása

Fegyverzetellenőrzés, leszerelés és non-prolifерáció

26. A NATO az erők lehető legalacsonyabb szintjén kívánja szavatolni biztonságát. A fegyverzetellenőrzés, a leszerelés és a non-prolifерáció hozzájárulnak a békéhez, biztonsághoz és stabilitáshoz, és biztosítaniuk kell a Szövetség minden tagjának csorbítatlan biztonságát. Továbbra is betöltjük szerepünket a fegyverzetellenőrzés erősítésében és a leszerelés előmozdításában mind a hagyományos, mind a tömegpusztító fegyverek tekintetében, éppúgy, mint a non-prolifерáció terén:
- Elszántak vagyunk, hogy törekedjünk egy mindenki számára biztonságosabb világra és a nukleáris fegyverek nélküli világhoz szükséges feltételek megteremtésére az Atomsorompó Egyezmény céljaival összhangban, oly módon, hogy az előmozdítsa a nemzetközi stabilitást, és a mindenki számára csorbítatlan biztonság elvén alapuljon.
  - A hidegháború vége óta a biztonsági környezetben bekövetkezett változások nyomán drámaian csökkentettük az Európában állomásoztatott nukleáris fegyverek számát és a nukleáris fegyverek szerepét a NATO stratégiájában. A jövőben a további csökkentésekhez szükséges feltételek megteremtésére törekszünk.
  - Bármilyen jövőbeni csökkentés során azt a célt kell követnünk, hogy Oroszország egyetértsen az európai nukleáris fegyverekre vonatkozó átláthatóság növelésével, és ezeknek a fegyvereknek a NATO-tagok területétől távolabbra történő áttelepítésével. Bármely további lépésnek figyelembe kell vennie a kis hatósugarú nukleáris fegyverek terén a nagyobb orosz készletekhez képest fennálló aránytalanságot.
  - Elköteleztük magunkat a hagyományos fegyverek ellenőrzése mellett, ami biztosítja a kiszámíthatóságot, az átláthatóságot, és a fegyverzetek a stabilitáshoz szükséges lehető legalacsonyabb szinten tartásának eszközéül szolgál. Tovább dolgozunk azért, hogy a viszonyosság, az átláthatóság és a befogadó nemzeti hozzájárulás alapján megerősítsük a hagyományos európai fegyverzetellenőrzési rendszabályokat.
  - Keresni fogjuk annak a módját, hogy politikai eszközeink és katonai képességeink révén hozzájáruljunk a proliferáció elleni küzdelem nemzetközi erőfeszítéseéhez.
  - A fegyverzetellenőrzés és leszerelés területén hozott nemzeti döntések hatással lehetnek a Szövetség minden tagjának biztonságára. Elköteleztük magunkat a szövetségesek közötti megfelelő konzultációk fenntartása és szükség szerinti fejlesztése mellett ezekben a kérdésekben.

Nyitott ajtó

27. A NATO bővítése jelentősen hozzájárult a szövetségesek biztonságához; a további bővítés kilátása és a kooperatív biztonság szelleme szélesebb értelemben is előmozdították a biztonságot Európában. Célunkat, az egységes és szabad, közös értékeket osztó Európát idővel minden arra törekvő európai ország euro-atlanti intézményekbe való integrációja szolgálná a legjobban.
- A NATO-tagsághoz vezető ajtó továbbra is tárva marad mindazon európai demokráciák számára, amelyek osztják a Szövetség értékeit, hajlandóak és képesek a tagsággal járó felelősség és kötelezettségek vállalására, és amelyek befogadása hozzájárulhat a közös biztonsághoz és stabilitáshoz.

Partnerségek

28. Az euro-atlanti biztonság az egyes országokkal és szervezetekkel világszerte fenntartott partnerségi kapcsolatok széles hálójá révén mozdítható elő a legjobban. Ezek a partnerségek konkrét és értékes hozzájárulást jelentenek a NATO alapvető feladatainak sikeréhez.
29. A partnerekkel folytatott párbeszéd és együttműködés konkrétan hozzájárulhat a nemzetközi biztonság javításához, a Szövetség alapjául szolgáló értékek védelméhez, a NATO műveleteihez és az abban érdekelt országok NATO-tagságra történő felkészítéséhez. E kapcsolatok a viszonzásán, a kölcsönös előnyön és tiszteleten fognak alapulni.
30. Partnerségeinket olyan rugalmas struktúrák révén fogjuk erősíteni, amelyek a NATO és a partnerek együttműködését a létező kereteken belül és azokon túl biztosítják:
- Készen állunk a politikai párbeszéd és gyakorlati együttműködés kialakítására bármely országgal és releváns szervezettel szerte a világon, amelyekkel közös az érdekünk a békés nemzetközi kapcsolatokban.
  - Nyitottak leszünk a konzultációra bármely partnerországgal a kölcsönös érdeklődésre számot tartó biztonsági kérdésekről.
  - Műveleti partnereink számára érdemi szerepet biztosítunk a stratégia és a döntések kialakításában azon NATO-vezetésű műveletekben, amelyekhez hozzájárulnak.
  - Meglévő partnerségeinket egyediségük megőrzése mellett továbbfejlesztjük.
31. A NATO és az ENSZ közötti együttműködés továbbra is jelentősen hozzájárul a biztonsághoz a világszerte zajló műveleteken keresztül. A Szövetség célja a politikai párbeszéd és a gyakorlati együttműködés elmélyítése az ENSZ-szel a 2008-ban aláírt ENSZ-NATO nyilatkozatban rögzítettek szerint, többek között:
- a két szervezet központja közötti fokozott kapcsolattartás révén;
  - rendszeresebb politikai konzultációkon keresztül;
  - valamint a gyakorlati együttműködés megerősítésével olyan válságok kezelése során, amelyben mindkét szervezet szerepet vállal.
32. Egy aktív és hatékony Európai Unió hozzájárul az euro-atlanti térség átfogó biztonságához. Az EU ezért egyedülálló és kulcsfontosságú partner a NATO számára. A két szervezet tagjainak többsége azonos, és mindkét szervezet összes tagjának közös az értékei. A NATO elismeri az erősebb és számottevőbb képességekkel bíró európai védelem fontosságát. Üdvözljük a Lisszaboni Szerződés hatálybalépését, amely keretet kínál az EU-nak a közös biztonsági kihívások kezeléséhez meglévő képességeinek erősítéséhez. A nem EU-tag szövetségesek jelentős mértékben járulnak hozzá ezen erőfeszítésekhez. A NATO és az EU közötti stratégiai partnerség érdekében kulcsfontosságú e tagok teljes körű bevonása ezen erőfeszítésekbe. A NATO és az EU képes és törekednie is kell arra, hogy egymást erősítő és kiegészítő szerepet játsszon a nemzetközi béke és biztonság támogatásában. Határozottan törekszünk hozzájárulni a kedvezőbb körülmények megteremtéséhez, amelyek révén:

- minden területen megerősítjük a stratégiai partnerséget az EU-val, a teljes kölcsönös nyitottság, átláthatóság, az egymást kiegészítő szerep, továbbá mindkét szervezet önállóságának és intézményi integritásának tiszteletben tartása szellemében;
- javítjuk gyakorlati műveleti együttműködésünket a válságok teljes spektrumán keresztül az összehangolt tervezéstől a helyszínen egymásnak nyújtott kölcsönös támogatásig;
- politikai konzultációinkat kiterjesztjük minden kölcsönös érdeklődésre számot tartó kérdésre, hogy így értékeléseket és perspektívákat oszthassunk meg;
- teljesebb körben együttműködünk a képességfejlesztés terén, hogy a lehető legnagyobb mértékben kiküszöböljük az átfedéseket és biztosítsuk a költséghatékonyságot.

33. A NATO-Oroszország együttműködés stratégiai fontosságú, mivel hozzájárul a béke, stabilitás és biztonság közös terének megerősítéséhez. A NATO nem jelent fenyegetést Oroszország számára. Épp ellenkezőleg: igazi stratégiai partnerségre törekszünk a NATO és Oroszország között, és ehhez mérten fogunk cselekedni, viszonyosságot várva ugyanakkor Oroszországtól.

34. A NATO-orosz kapcsolatok a NATO-Oroszország Alapító Okiratban és a Római Nyilatkozatban foglalt célokon, elveken és vállalásokon alapulnak, különösen a demokratikus elvek valamint az euro-atlanti térség összes állama szuverenitásának, területi integritásának és függetlenségének tiszteletben tartása vonatkozásában. Az egyes kérdésekben fennálló véleménykülönbségektől függetlenül továbbra is meg vagyunk győződve arról, hogy a NATO és Oroszország biztonsága egybefonódik és biztonságunkat legjobban egy erős és konstruktív partnerség szolgálja, amely a kölcsönös bizalmon, átláthatóságon és kiszámíthatóságon alapul. Arra törekszünk, hogy:

- erősítsük a politikai konzultációkat és a gyakorlati együttműködést Oroszországgal azokon a területeken, ahol érdekeink közös, beleértve a rakétavédelmet, a terrorizmus, a kábítószer és kalózkodás elleni küzdelmet, valamint a szélesebb értelemben vett nemzetközi biztonság előmozdítását;
- teljes mértékig kiaknázzuk a NATO-Oroszország Tanács kínálta lehetőségeket a párbeszéd és az Oroszországgal való közös fellépés terén.

35. Az Euro-atlanti Partnerségi Tanács és a Partnerség a Békéért központi helyet foglal el az egységes, szabad és békében élő Európáról alkotott jövőképünkben. Szilárdan elkötelezettek vagyunk a baráti kapcsolatok és az együttműködés fejlesztése mellett a mediterrán térség minden országával, és szándékunkban áll a Mediterrán Párbeszéd további fejlesztése az elkövetkező években. Nagy jelentőséget tulajdonítunk az Öböl-térség békéjének és stabilitásának, és szándékunkban áll együttműködésünk erősítése az Isztambuli Együttműködési Kezdeményezés keretében. Célunk az lesz, hogy:

- erősítsük a konzultációt és a gyakorlati katonai együttműködést partnereinkkel az Euro-atlanti Partnerségi Tanácsban;
- folytassuk és fejlesszük a partnerséget Ukrajnával és Grúziával a NATO-Ukrajna, illetve a NATO-Grúzia Bizottság keretén belül, a NATO 2008. évi bukaresti csúcstalálkozón született döntése alapján, valamint az egyes országok euro-atlanti irányultságának és törekvésének figyelembevételével;

- segítsük a Nyugat-Balkán euro-atlanti integrációját azzal a céllal, hogy biztosítsuk a demokratikus értékeken, regionális együttműködésen és jószomszédi kapcsolatokon alapuló tartós békét és stabilitást;
- elmélyítsük az együttműködést a Mediterrán Párbeszéd jelenlegi tagjaival és nyitottak legyünk a régió további országainak felvételére a Mediterrán Párbeszédbe;
- mélyebb biztonsági partnerséget alakítsunk ki öböl-menti partnereinkkel és készek maradjunk új partnereket befogadni az Isztambuli Együttműködési Kezdeményezésbe.

Reform és átalakítás

36. A NATO olyan biztonsági szövetség, amely a történelemben egyedülálló módon bármely környezetben közös műveletek végrehajtására képes erőket tart fenn; amely integrált katonai parancsnoki struktúrájának köszönhetően bárhol képes műveleteket vezetni; és amelynek olyan alapvető fontosságú képességek állnak rendelkezésére, amelyek birtoklását egyedül kevés szövetséges engedheti meg.
37. A NATO-nak elegendő – pénzügyi, katonai és emberi – erőforrással kell rendelkeznie ahhoz, hogy végrehajtsa műveleteit, amelyek kulcsfontosságúak a szövetségesek lakosságának és területének védelme szempontjából. Ezeket az erőforrásokat azonban a leghatékonyabb és leghatásosabb módon kell felhasználnunk. Ennek érdekében:
- a lehető legjobban megnöveljük erőink telepíthetőségét és tevékenységük műveleti területen való fenntarthatóságát, beleértve a NATO hadrafoghatósági célok eléréséért tett koncentrált erőfeszítéseket;
  - maximális koherenciát biztosítunk a védelmi tervezésben, hogy csökkentsük a felesleges átfedéseket, és képességfejlesztésünket a modern követelményekre összpontosítsuk;
  - a költséghatékonyság okán és a szolidaritás melletti tanúságtételként közösen fejlesztünk és működtetünk képességeket;
  - megőrizzük és erősítjük a bennünket összekötő közös képességeket, szabványokat, szervezeti elemeket és finanszírozást;
  - a szervezeti áramvonalasítás, a munkamódszerek fejlesztése és a lehető legnagyobb fokú hatékonyság biztosítása érdekében fenntartjuk a reform folyamatát.

Egy XXI. századi Szövetség

38. Mi, a NATO politikai vezetői, eltökéltek vagyunk Szövetségünk megújításának folytatása mellett, hogy az céljának megfelelően alkalmas legyen a XXI. századi kihívások kezelésére. Elkötelezettségünk szilárd, hogy megőrizzük a földkerekség legsikeresebb politikai-katonai Szövetségének hatékonyságát. Szövetségünk azért szolgál sikeresen a remény forrásaként, mert az egyéni szabadság, demokrácia, emberi jogok és jogállamiság közös értékein alapul, és mert tagjai szabadságának és biztonságának védelme alapvető és tartós közös célunk. Ezek az értékek és célok egyetemesek és örökkévalóak, és határozott szándékunk, hogy egységünk, szolidaritásunk, erőnk és elszántságunk révén megvédjük azokat.